

การพัฒนามาตรฐานหลักสูตรป็นหน้าผา เพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน

ร่ายาคิต เต็งกุลสัยมาน

คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อพัฒนามาตรฐานหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวสำหรับพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ประกอบไปด้วย 4 ระดับหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรประกาศนียบัตรการป็นผา ขั้นต้น ขั้นกลาง ขั้นสูง และวิชาชีพผู้ฝึกสอนป็นผา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ อาสาสมัครซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวอายุ 13 ปีขึ้นไป จำนวน 160 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้างแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท ตลอดจนแบบทดสอบทักษะและความรู้เกี่ยวกับการป็นหน้าผา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมศึกษาค้นนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 25-29 ปี และเป็นสัญชาติเอเชีย หลักสูตรดังกล่าวมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเป็นที่ยอมรับได้ทุกระดับ เพราะมีค่าอัตราส่วนของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสูงกว่า .49 ซึ่งเป็นไปตามตารางเกณฑ์การพิจารณาของลอร์เซ ที่ว่าค่าอัตราส่วนของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่รวบรวมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 คน จะต้องมีความต่ำกว่า .49 นอกจากนี้ยังพบว่าหลักสูตรส่วนใหญ่มีคะแนนประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (E1/E2) สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ขณะที่ค่าดัชนีประสิทธิผลผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในระดับ “ดี” ทุกระดับหลักสูตร อย่างไรก็ตาม การศึกษาค้นนี้ยังพบอีกว่าอาสาสมัครมีทักษะ และความรู้ในการป็นหน้าผา ที่สำคัญคือมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมฝึกป็นหน้าผาทุกระดับหลักสูตร ในระดับ “มาก” และความพึงพอใจดังกล่าวไม่มีความแตกต่างกันระหว่าง เพศชาย และเพศหญิง และระหว่างคนเอเชีย ยุโรป และอเมริกา

หลักสูตรป็นผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ทั้ง 4 ระดับหลักสูตร เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานซึ่งผ่านกระบวนการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพียบพร้อมไปด้วยคุณสมบัติตามเกณฑ์ของการพัฒนาหลักสูตรทุกประการ ที่สำคัญคือหลักสูตรทั้ง 4 ระดับ ดังกล่าว เป็นหลักสูตรที่ผู้ให้บริการคือนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับ “มาก” ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมตามข้อกำหนดของหลักสูตร

คำสำคัญ: หลักสูตร / ป็นผา / มาตรฐาน / อันดามัน

Corresponding Author: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ร่ายาคิต เต็งกุลสัยมาน คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่
E-mail: altengku@gmail.com

DEVELOPMENT OF TOURISM ROCK CLIMBING STANDARD COURSES FOR ANDAMAN SEA COAST AREA

Raja Syed Tengku Sulaiman,

Faculty of Education, Institute of Physical Education, Krabi campus

Abstract

The purpose of this study was to develop standard of tourism rock climbing courses for Andaman Sea Coast Area. The courses consisted of 4 levels: certificate in basic, intermediate, advance, and instructor profession. There are 160 volunteers between the age group of 13 and upper years were used as the subjects. There were 3 data collection instruments such as semi structured in-depth interview, 5-point Likert-type scales, and rock climbing skill and knowledge test. Data were analyzed by using mean, standard deviation, t-test, F-test, and Pearson Product Moment Correlation Coefficient. The statistical significance was set at 0.05.

Most of the subjects who participated in this study are Asian male at 25-29 years of age. The courses as mentioned above indicated the high content validity ratio (CVR) higher than .49, according to the expert numbers in this study that was 15, numerical value of the Lawshe table was 0.49. The efficiency empirical approach scales (E1/E2) of most courses were higher than 80/80 percent of standard criterion. While the effective index were considered to be at “good” level. However, this study was also found that the subjects were full of skills and knowledge in rock climbing. More importantly, their satisfaction on 4 course levels was found at a “high” level. There were no differences in the satisfaction as mentioned above between male and female, and among Asians, European, and American.

All four levels of tourism rock climbing courses of Andaman Sea Coast Area which were developed by the researcher, can be standard courses systematically and fully equipped with property characteristics of curriculum development in all respects. More specifically, the four course levels as mentioned were satisfied at a “high” level by all tourists who participated in this study.

Keywords: Course / Rock climbing / Standard / Andaman

Corresponding Author: Assist. Prof. Raja Syed Tengku Sulaiman, Faculty of Education, Institute of Physical Education, Krabi campus, Email: altengku@gmail.com

บทนำ

ปัจจุบันแม้ว่าหลายประเทศในสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา ยังคงประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีผลทำให้นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งชะลอการเดินทางระยะไกล แต่จากการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศกลุ่มเศรษฐกิจใหม่ มีผลกระทบทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ข้อมูลเหล่านี้ทำให้องค์การการท่องเที่ยวโลก (United Nation-The World Tourism Organization : UNWTO) คาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2559 การท่องเที่ยวจะขยายตัวร้อยละ 4-5 สำหรับประเทศไทยยังคงได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2557 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาจำนวน 19,089,323 คน เพิ่มขึ้นถึง 3,161,923 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.84 เมื่อนำตัวเลขไปเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับรายได้จากการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น 734,591.46 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดิม 141,793.37 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.92 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับแนวโน้มนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2559 เป็นต้นไป จะขยายตัวต่อเนื่องจากปี พ.ศ. 2558 โดยคาดว่าจะขยายตัวทุกรูปแบบและทุกเป้าหมายของการท่องเที่ยว ประมาณร้อยละ 8-10 (Ministry of Tourism and Sports, 2013)

ประเทศไทยนับเป็นเป้าหมายของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาแห่งหนึ่งของโลก และกีฬาที่นักท่องเที่ยวจากทั่วโลกให้ความสนใจมีมากมายหลายชนิดทั้งการชมมวยไทย การดำน้ำ การปีนหน้าผา การพายเรือคายัค และแคนู ตลอดจนกีฬาอื่นๆ (Raja Syed Tengku Sulaiman, 2011) ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ “กีฬาปีนหน้าผา” ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เรารู้จักคุ้นเคยในหมู่นักไทยมานาน ในฐานะที่เป็นกิจกรรมการออกกำลังกายประเภทหนึ่ง ที่ต้องอาศัยพลกำลังและกลไกการเคลื่อนไหวอย่างสมดุลบนหน้าผาสูงชัน แต่สำหรับชาวต่างประเทศทั้งยุโรปและอเมริกาแล้ว คำว่า “ปีนหน้าผา” เป็นกีฬาท้าทายความสามารถประเภทหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นกีฬาเชิงท่องเที่ยวที่ให้คุณค่าแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมหลายประการได้แก่ เสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย ความรื่นเริงบันเทิงใจ ผักผ่อนสมรรถนะของจิตใจให้เป็นคนที่มีความมุ่งมั่นฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ ในชีวิตด้วยความมั่นใจ และประสบความสำเร็จอย่างงดงาม (Colette, 1989: 4)

สำหรับประเทศไทย กีฬาปีนหน้าผาเริ่มเข้ามามีบทบาทในฐานะกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวเมื่อ 27 ปีที่ผ่านมา ที่เกาะพีพีจังหวัดกระบี่เป็นแห่งแรก ต่อมาได้ขยายตัวไปยังหาดไร่เลย์ ซึ่งได้กลายเป็นแหล่งปีนหน้าผาที่มีชื่อเสียงติดอันดับโลกตราบนานเท่านานนี้ ปัจจุบันมีจุดปีถึง 58 จุด รวมประมาณ 600 เส้นทางด้วยกัน (Suebhaith, 2004 : 34, 92) สำหรับจังหวัดพังงาก็มีแหล่งปีนหน้าผาที่เป็นที่รู้จักในหมู่นักท่องเที่ยวไม่แพ้กัน โดยเฉพาะที่เกาะผักเบี้ยในอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะพังงา และเกาะปันหยีในอ่าวพังงา มีเส้นทางในการปีนประมาณ 15 เส้นทาง ส่วนจังหวัดตรังก็มีแหล่งปีนหน้าผาซึ่งเป็นที่ยอดนิยมของนักท่องเที่ยวหลายแห่ง โดยเฉพาะที่เกาะเหลาเหลียงเหนือ อำเภอปะเหลียน ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมาก เพราะล้อมรอบด้วยธรรมชาติที่สวยงาม ที่สำคัญคือมีเส้นทางปีนหน้าผาถึง 50 กว่าเส้นทาง ด้วยความโดดเด่นของกีฬาปีนหน้าผาดังกล่าว จึงเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งเข้ามาในพื้นที่อันดามันอย่างต่อเนื่อง (Raja Syed Tengku Sulaiman, 2013)

อ่าวไร่เลย์ จังหวัดกระบี่ ถือเป็นแหล่งปีนผาที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ประกอบด้วยเขาหินปูนที่แข็งแกร่ง ซึ่งเหมาะแก่การปีนเป็นอย่างยิ่ง จึงมีการสอนปีนหน้าผาตั้งแต่ขั้นพื้นฐานจนถึงระดับมืออาชีพ สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้าไปในพื้นที่อีกประการหนึ่งก็คือบริเวณนี้ประกอบไปด้วยชายหาดที่สวยงาม บรรยากาศเงียบสงบก่อให้เกิดสมาธิในการปีนหน้าผา (Raja Syed Tengku Sulaiman, 2013) อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากิจกรรมปีนหน้าผาจะเป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกสารทิศให้เข้ามาในพื้นที่มากมายก็ตาม จากการลงพื้นที่ศึกษาเบื้องต้นพบว่า การดำเนินกิจการดังกล่าวประสบปัญหาต่างๆ มากมายหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับการจัดระเบียบผู้ประกอบการด้านการปีนหน้าผา ซึ่งเกิดขึ้นมานานจนกลายเป็นปัญหาเรื้อรัง ซึ่งสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของประธานชมรมผู้ประกอบการปีนหน้าผาอ่าวไร่เลย์ จังหวัดกระบี่ (Rock Climbing Tourism Intense Controlling at Railay Beach Krabi, 2010) ที่ได้กล่าวว่า ปัจจุบันพื้นที่มีปัญหาเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไขเป็นอันดับต้นๆ คือนักท่องเที่ยวประสบอุบัติเหตุจากการปีนหน้าผาบ่อยครั้ง รวมแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ครั้ง ที่ได้รับบาดเจ็บก็มีมาก เสียชีวิตก็มี ทั้งนี้เนื่องจากการปีนหน้าผาเป็นกีฬาที่ท้าทาย และได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้มีผู้ประกอบการใหม่ๆ เข้ามาประกอบธุรกิจดังกล่าวมากขึ้น ที่สำคัญคือต่างคนต่างคิดต่างทำ เกิดการเปิดเส้นทางปีนหน้าผาใหม่อย่างมากมายโดยปราศจากการควบคุมดูแล โดยเฉพาะในเรื่องของความปลอดภัย ทั้งที่เกี่ยวกับเส้นทางปีนหน้าผา กิจกรรม ตลอดจนอุปกรณ์ที่นำมาใช้ และจากการลงพื้นที่เบื้องต้นดังกล่าว ยังพบอีกว่า สิ่งผู้ประกอบการเรียกว่าหลักสูตร (course) ปีนหน้าผาส่วนใหญ่ที่มีอยู่ทั่วไปก็เป็นเพียงโปรแกรมนำเที่ยว ซึ่งไม่ได้นำหลักวิชาการมาใช้อย่างจริงจังเช่นทางยุโรป และอเมริกา ที่สำคัญคือประเทศเหล่านี้ได้จัดทำหลักสูตรมาตรฐานที่คนทั่วโลกหลงใหลไปศึกษาเล่าเรียนเพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพที่คนยอมรับกันทั่วโลก ตัวอย่างเช่น โรงเรียนด้านผู้นำการเดินป่านานาชาติแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ได้จัดทำหลักสูตรหลากหลายเพื่อรองรับความสนใจและความจำเป็นทางด้านวิชาชีพของนักปีนหน้าผา ที่สำคัญคือเป็นหลักสูตรที่มีความสมบูรณ์ กล่าวคือมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผลที่ยอมรับได้ในเชิงปฏิบัติ (International Wilderness Leadership School, 2016: 4-5)

สำหรับประเทศไทยถึงแม้ว่าปัจจุบันสำนักบริการท่องเที่ยว กรมท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ออกระเบียบการและตัวชี้วัดเกี่ยวกับมาตรฐานกิจกรรมปีนหน้าผา (rock climbing standard) ว่าด้วยเรื่องการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกิจกรรมปีนหน้าผาและพื้นที่ปีนหน้าผา (Ministry of Tourism and Sports, 2013) อย่างกว้างๆ ก็ตาม และจากการสุ่มถามผู้ประกอบการส่วนหนึ่งพบว่า การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวก็เป็นเพียงการให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปีนหน้าผา ส่วนเรื่องกิจกรรม หรือเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปีนหน้าผาจะขึ้นอยู่กับแต่ละที่กับนักท่องเที่ยวจะตกลงกัน ไม่มีมาตรฐานการทดสอบและหลักสูตรการฝึกที่เป็นรูปแบบแต่อย่างใด ทั้งๆ ที่หลักสูตรเป็นมาตรฐานในการกำหนดคุณภาพของการฝึก

เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้อย่างเต็มกำลังความสามารถที่มีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทาบบา (Taba, 1962: 10) นักพัฒนาหลักสูตรกลุ่มแนวคิดบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ (scientific

management) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะและทักษะ ซึ่งได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินผลการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามหลักสูตรจะต้องได้รับการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการวินิจฉัย (diagnosis) และตัดสินใจ (decision) เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และเป็นนักวิชาการในพื้นที่ประกอบกับเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) ยุทธศาสตร์การวิจัยที่ 2 การสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การวิจัยที่ 4 พัฒนาศักยภาพระดับคุณภาพบริการในอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว และนโยบายอื่นๆ ดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นสมควรพัฒนาและยกระดับมาตรฐานภาพรวมของอุตสาหกรรมบริการท่องเที่ยวไทยให้สูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องการพัฒนาหลักสูตรป็นหน้าผาให้เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของสากล ทั้งในแง่ของศาสตร์และศิลป์ ตลอดจนหลักการเกี่ยวกับมนุษยชน (Raja Syed Tengki Sulaiman, 2008) ที่สำคัญคือส่งเสริมให้ผู้สนใจกิจกรรมป็นหน้าผาได้เรียนรู้รอบด้าน ทั้งด้านการป็นหน้าผา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ วิถีไทย การปรับตัวให้เข้ากับคนในพื้นที่ (Raja Syed Tengki Sulaiman, 2007) ตลอดจนเรียนรู้ได้อย่างปลอดภัย กล่าวคือไม่เสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิต และการพหุผลภาพทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจที่อาจเกิดขึ้นได้ ตามที่เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่เนืองๆ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้สนใจในการทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนามาตรฐานหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

สำหรับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน มี 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อประเมินประสิทธิภาพเชิงเหตุผลของหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันที่พัฒนาขึ้น
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันที่พัฒนาขึ้น
3. เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันที่พัฒนาขึ้น
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครที่มีต่อการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันที่พัฒนาขึ้น

สมมุติฐานการวิจัย

การทำวิจัยเรื่องการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ประกอบไปด้วยสมมุติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. หลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพผล
3. นักท่องเที่ยวซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกตามทีหลักสูตรกำหนดจำแนกตามเพศ และถิ่นที่มา แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ก่อนการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากสถาบันการพลศึกษา และคณะกรรมการได้ประชุมพิจารณาอนุมัติให้ดำเนินการวิจัย เมื่อเดือนกันยายน 2556 หลังจากนั้นจึงได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบประสานวิธี (Mix Method Research) ประกอบด้วยวิธีการวิจัยหลากหลายรูปแบบ ทั้งการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structured In-depth Interview) การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม (Survey) ตลอดจนการทดสอบทักษะและความรู้ด้านการป็นหน้าผา (Test) โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง

- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยดังต่อไปนี้
1. บุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการป็นหน้าผาในพื้นที่ ซึ่งเข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 20 คน
 2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการป็นหน้าผาในพื้นที่ ซึ่งเป็นผู้ให้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 12 คน
 3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการป็นหน้าผาซึ่งเป็นผู้พินิจประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) โดยผลการพิจารณาจะออกมาเป็นค่าสัดส่วนของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (CVR: Content Validity Ratio) นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว ยังเป็นผู้ประเมินประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ของหลักสูตรอีกด้วย ผู้เชี่ยวชาญที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 คน

4. นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เข้ามาใช้ชีวิตในอ่าวไร่เลย์ ตำบลอ่าวนาง อำเภอมือง จังหวัดกระบี่ ติดต่อกันอย่างน้อย 8 สัปดาห์ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มด้วยวิธีหลายขั้นตอนแบบประสม (Multistate Mix Random Sampling and Selection) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

4.1 การอาสาสมัคร (Volunteer) โดยขอความอนุเคราะห์จากสมาคมโรงแรมจังหวัดกระบี่ ในการประชาสัมพันธ์โครงการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 160 คน

4.2 สุ่มกลุ่มอาสาสมัครเข้ากลุ่ม เพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากอาสาสมัคร ได้กลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการศึกษา ดังนี้

4.2.1 กลุ่มทดลองหลักสูตรประกาศนียบัตรการปีนผาขั้นต้น 40 คน

4.2.2 กลุ่มทดลองหลักสูตรประกาศนียบัตรการปีนผาขั้นกลาง 40 คน

4.2.3 กลุ่มทดลองหลักสูตรประกาศนียบัตรการปีนผาขั้นสูง 40 คน

4.2.4 กลุ่มทดลองหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพผู้ฝึกสอนปีนผา 40 คน

5. บุคคลผู้ได้รับประโยชน์จากธุรกิจการปีนหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ พังงา และตรัง ซึ่งเข้าร่วมวิพากษ์หลักสูตรปีนหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวที่พัฒนาขึ้นในลักษณะของเวทีชาวบ้าน ได้มาโดยการอาสาสมัคร (Volunteer) จำนวน 83 คน

เกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมวิจัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การเลือกกลุ่มตัวอย่างทั้งผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนนักท่องเที่ยวอาสาสมัคร ดังนี้

1. บุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการปีนหน้าผาในพื้นที่ ได้แก่ ผู้บริหารเมือง ประกอบด้วย นายอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนพนักงานส่วนตำบลฝ่ายข้าราชการประจำ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบและกำกับดูแลสถานที่ปีนหน้าผาในพื้นที่

2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปีนหน้าผาในพื้นที่ ได้แก่ ผู้ประกอบการด้านการปีนหน้าผาในพื้นที่ ประกอบด้วย เจ้าของ และผู้จัดการสถานประกอบการปีนหน้าผาในพื้นที่

3. ผู้เชี่ยวชาญด้านการปีนหน้าผา ได้แก่ ผู้ฝึกสอนการปีนหน้าผา ผู้นำในการปีนหน้าผา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำเที่ยวด้านการปีนหน้าผา

4. นักท่องเที่ยวอาสาสมัครต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการปีนหน้าผา และเป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ ไม่เจ็บป่วย หรือเป็นโรคที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ในการนี้ผู้สมัครจะต้องแนบใบรับรองแพทย์มาด้วย กรณีที่อาสาสมัครมีอายุไม่ถึง 18 ปี จะต้องได้รับการอนุญาตจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง ก่อนที่จะเข้าร่วมกิจกรรมในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน มีดังต่อไปนี้

1. แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ประกอบไปด้วยข้อคำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันทุกแง่มุม ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ที่เข้าร่วมโครงการวิจัยได้แสดงและบันทึกความคิดเห็น ตามมุมมองและประสบการณ์ของตน

2. แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi Structured In-depth Interview) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผ่านการพิจารณาของที่ปรึกษาโครงการวิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

3. แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (5-point Likert-type Scales) สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประสิทธิภาพเชิงเหตุผลของหลักสูตร

4. แบบทดสอบเพื่อประเมินทักษะและความรู้ในการป็นหน้าผาของอาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ในการนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบทดสอบ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแบบทดสอบประเมินทักษะและความรู้ในการป็นหน้าผาทุกหลักสูตร ประกอบด้วย หลักสูตรประกาศนียบัตรการป็นหน้าผาขั้นต้น หลักสูตรประกาศนียบัตรการป็นหน้าผาขั้นกลาง หลักสูตรประกาศนียบัตรการป็นหน้าผาขั้นสูง และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพผู้ฝึกสอนป็นหน้าผา

4.2 นำแบบทดสอบไปให้ที่ปรึกษาโครงการวิจัยพิจารณาเห็นชอบ แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนตรวจสอบ และประเมินรายการทดสอบทุกรายการ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปคิดคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC: Item Objective Congruence Index) ปรากฏว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องดังกล่าวเท่ากับ .50 และสูงกว่าขึ้นไป ทุกรายการ

4.3 นำแบบทดสอบไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการทดสอบซ้ำ (Test-retest) จากคะแนนที่ผู้ฝึกสอนแต่ละหลักสูตรสอบด้วยตนเองในการทดสอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ปรากฏว่าแบบทดสอบของทั้ง 4 ระดับหลักสูตร มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .739 .716 .742 และ .721 ตามลำดับ

4.4 นำแบบทดสอบไปหาค่าความเป็นปรนัย (Objective) จากคะแนนที่ได้จากผู้ฝึกสอนระดับหลักสูตรละ 2 คน ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการทดสอบมาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ปรากฏว่าแบบทดสอบของทั้ง 4 ระดับหลักสูตร มีค่าความเป็นปรนัยเท่ากับ .824 .777 .796 และ .807 ตามลำดับ

5. แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ท (5-point Likert-type scales) สำหรับให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครได้แสดงความคิดเห็น และความพึงพอใจต่อหลักสูตรที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ประกอบไปด้วยแบบสอบถามทั้งฉบับภาษาไทยและ

ภาษาอังกฤษ โดยผู้วิจัยได้หาคุณภาพของแบบสอบถามดังกล่าว ตามขั้นตอนต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตลอดจนรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจัดทำแบบสอบถามฉบับภาษาไทย

5.2 นำแบบสอบถามไปให้ที่ปรึกษาโครงการวิจัยพิจารณาเห็นชอบ แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนตรวจสอบ และประเมินข้อคำถามเป็นรายข้อ แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปคิดคำนวณหาค่า ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC: Item Objective Congruence Index) ปรากฏว่า ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องดังกล่าว เท่ากับ .50 และสูงกว่าเพียง 32 ข้อ จากข้อคำถามทั้งสิ้น จำนวน 40 ข้อ

5.3 นำแบบสอบถามฉบับภาษาไทยที่หาค่าความเที่ยงเรียบร้อยแล้ว ไปขอความอนุเคราะห์ อาจารย์คณะศิลปศาสตร์แปลข้อคำถามเป็นภาษาอังกฤษ

5.4 นำแบบสอบถามทั้งฉบับภาษาไทย และฉบับภาษาอังกฤษ ไปขอความอนุเคราะห์ให้อาจารย์ชาวต่างชาติผู้เป็นเจ้าของภาษาอังกฤษ (Native Speaker) ซึ่งมีความเชี่ยวชาญทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จากโรงเรียนนานาชาติสอนภาษากระบี่ เป็นผู้พิจารณาเปรียบเทียบแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ประโยคต่อประโยค พร้อมกับแก้ไขการใช้ภาษาให้ถูกต้อง

5.5 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วทั้ง 2 ฉบับ ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปใช้กับกลุ่มทดลองที่ไม่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แบ่งเป็นผู้ใช้ภาษาไทย 30 คน และผู้ใช้อังกฤษในการสื่อสาร 30 คน ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เท่ากับ .789 และ .711 ตามลำดับ

6. แบบบันทึกข้อมูลสำหรับการวิพากษ์หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตือนความจำ ตลอดจนบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ที่สำคัญคือบันทึกข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากสมาชิกผู้เข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรปีหน้าเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสามารถใช้อย่างกว้างขวาง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย สำหรับการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรปีหน้า เพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอรับการรับรองจริยธรรมการทำวิจัยในคน จากสถาบันการพลศึกษา ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น
2. ประชุมกลุ่มย่อยบุคลากรในพื้นที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรปีหน้าเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันที่ควรจะเป็น ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นสำหรับศึกษาในขั้นตอนต่อไป
3. สัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง ผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่ ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อยดังกล่าวข้างต้น ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรปีหน้าให้ชัดเจนขึ้น

4. นำข้อมูลที่ได้จากการประชุมกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์เชิงลึก มาเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการของลิเคอร์ท สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประสิทธิภาพเชิงเหตุผลของหลักสูตร

5. ดำเนินการทดลองโดยให้กลุ่มตัวอย่างเข้ารับการฝึก 3 วันต่อสัปดาห์ โดยฝึกวันเว้นวัน รวมเวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ หลังจากนั้นจึงประเมินทักษะและความรู้ในการป็นผาของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อย่างไรก็ตามเพื่อให้การทดสอบความดังกล่าวถูกต้องและสอดคล้องกับหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่คณะผู้ทำการทดสอบเกี่ยวกับวิธีการ ขั้นตอน ตลอดจนการให้คะแนนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการสอบเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

6. ประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ที่มีต่อหลักสูตรป็นหน้าผาที่พัฒนาขึ้น โดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

7. จัดประชุมเพื่อวิพากษ์หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในลักษณะของเวทีชาวบ้าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการศึกษาเพื่อการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จสำหรับการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์สังคม สำนักวิจัยสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพเชิงเหตุผลของทุกระดับหลักสูตร โดยการหาอัตราส่วนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Ratio : CVR) ของผู้เชี่ยวชาญตามจำนวน 15 คน ซึ่งจะต้องมีค่าอัตราส่วนความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไม่ต่ำกว่า .49 (Lawshe, 1975: 563-575)

2. ประเมินทักษะและความรู้เกี่ยวกับการป็นหน้าผา โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. วิเคราะห์ประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ของทุกระดับหลักสูตร โดยการหาค่า E1/E2 ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 80/80

4. วิเคราะห์ประสิทธิผลของทุกระดับหลักสูตร โดยการหาค่าดัชนีประสิทธิภาพ (EI: Effective Index)

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครที่มีต่อกิจกรรมการฝึกทั้ง 4 ระดับหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) แล้วจึงนำค่าที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ (Best, 1970: 179-180) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.00 – 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์ความต่างของค่าเฉลี่ยความพึงพอใจดังกล่าวโดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-Test) แล้วแต่กรณี และกรณีที่ค่าเอฟที่คำนวณได้ มีความแตกต่างกัน จะทำการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ (Post-hoc Test) โดยการวิเคราะห์หาค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญน้อยที่สุด (LSD: Least Significant Difference) ตามวิธีการของฟิชเชอร์ (Fisher) (Kirk, 1995: 144-155) แต่เนื่องจากผลของการทดสอบที่ออกมาไม่แตกต่างกัน จึงไม่ได้เปรียบเทียบเป็นรายคู่

6. พัฒนาคูณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยใช้สถิติ ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบทดสอบทักษะและความรู้ตลอดจนแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการฝึกทุกระดับหลักสูตร ของอาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC: Item Objective Congruence Index)

6.2 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นและความเป็นปรนัยของแบบทดสอบทักษะและความรู้เกี่ยวกับการป็นหน้าผา โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

6.3 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นของอาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

ผลการวิจัย

สำหรับผลการศึกษาจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนามาตรฐานหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันครั้งนี้ มีดังต่อไปนี้

1. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 73.13 และเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 26.87 และส่วนใหญ่มีอายุ 25-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.62 รองลงมาคืออายุ 20-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.75 อายุ 30-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 อายุสูงกว่า 34 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.38 อายุ 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.63 และอายุต่ำกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.62 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบอีกว่า อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติเอเชียคิดเป็นร้อยละ 57.50 รองลงมาคือสัญชาติยุโรป คิดเป็นร้อยละ 24.37 และสัญชาติอเมริกาคิดเป็นร้อยละ 18.13 ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปีนผาขั้นต้นคิดเป็นร้อยละ 29.73 รองลงมาคือขั้นสูงคิดเป็นร้อยละ 26.87 ขั้นกลางคิดเป็นร้อยละ 25.63 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 18.13 ตามลำดับ

2. หลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันทั้ง 4 หลักสูตรมีประสิทธิภาพเชิงเหตุผลผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกระดับหลักสูตร

3. หลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ส่วนใหญ่มีคะแนนประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ยกเว้นหลักสูตรประกาศนียบัตรการปีนผาขั้นสูงมีคะแนนประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์เล็กน้อย แต่ก็อยู่ในระดับที่ยอมรับได้เพราะต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกินร้อยละ 2.50

4. หลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันมีค่าดัชนีประสิทธิผลผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในระดับดีทุกหลักสูตร
5. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง มีความพึงพอใจหลักสูตรและกิจกรรมการฝึกป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันไม่แตกต่างกัน โดยมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก
6. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง มีความพึงพอใจคณะผู้สอนป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันไม่แตกต่างกัน โดยมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก
7. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิง มีความพึงพอใจสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกป็นผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันไม่แตกต่างกัน โดยมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก
8. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งมีถิ่นที่มาจากเอเชีย ยุโรป และอเมริกา มีความพึงพอใจหลักสูตรและกิจกรรมการฝึกป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันไม่แตกต่างกันโดยมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก
9. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งมีถิ่นที่มาจากเอเชีย ยุโรป และอเมริกา มีความพึงพอใจคณะผู้สอนป็นผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันไม่แตกต่างกัน โดยมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก
10. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งมีถิ่นที่มาจากเอเชีย ยุโรป และอเมริกา มีความพึงพอใจสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกป็นผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันไม่แตกต่างกัน โดยมีความพึงพอใจในภาพรวมระดับมาก
11. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกเพศมีความพึงพอใจกิจกรรมการฝึกที่บรรจุไว้ในหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันทุกระดับ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
12. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกถิ่นที่ที่มีความพึงพอใจกิจกรรมการฝึกที่บรรจุไว้ในหลักสูตรป็นหน้าผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันทุกระดับ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. หลักสูตรป็นผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันทั้ง 4 หลักสูตรมีประสิทธิภาพเชิงเหตุผลผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เชี่ยวชาญที่เชิญมาพิจารณาหลักสูตรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถตรงและสอดคล้องกับหลักสูตรที่จัดทำขึ้น มีผลทำให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความสมบูรณ์ในเนื้อหาทั้งทางด้านการป็นผา วิทยาศาสตร์การกีฬา มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และอื่นๆ
2. หลักสูตรป็นผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ส่วนใหญ่มีคะแนนประสิทธิภาพเชิงประจักษ์สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ยกเว้นหลักสูตรประกาศนียบัตรการป็นผาขั้นสูง มีคะแนนประสิทธิภาพต่ำกว่าเกณฑ์เล็กน้อย แต่ก็อยู่ในระดับที่ยอมรับได้เพราะต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกินร้อยละ 2.50

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นผ่านกระบวนการพินิจประสิทธิภาพเชิงเหตุผลมาอย่างดี และเป็นไปตามหลักวิชาการ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของอาสาสมัคร ซึ่งใช้เป็นฐานในการคำนวณหาค่า ประสิทธิภาพเชิงประจักษ์สูงตามไปด้วย ที่สำคัญคือสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดคือ 80/80

3. หลักสูตรป็นผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน มีค่าดัชนีประสิทธิผลผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในระดับดีทุกหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรป็นผาเพื่อการท่องเที่ยวที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากผ่านกระบวนการพัฒนามาอย่างดี ทั้งประสิทธิภาพเชิงเหตุผล และประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ และเมื่อนำหลักสูตรไปทดลองใช้ จึงมีผลทำให้อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเกิดการพัฒนาคำรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะการป็นผาเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากคะแนนสอบหลังการฝึกและก่อนการฝึก ซึ่งใช้เป็นฐานในการคำนวณหาค่าดัชนีประสิทธิผลแตกต่างกัน โดยคะแนนหลังการฝึกสูงกว่าก่อนการฝึกอย่างชัดเจน

4. อาสาสมัครซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกเพศ และทุกถิ่นที่มาที่มีความพึงพอใจกิจกรรมที่บรรจุไว้ในหลักสูตรป็นผาเพื่อการท่องเที่ยวพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันทุกระดับ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีปัจจัยเสริมดังต่อไปนี้

4.1 โดยธรรมชาติกีฬาเป็นกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนานและเป็นมิตรที่ดีกับผู้เล่นทุกเพศทุกวัยทุกเชื้อชาติ และสัญชาติ ดังนั้นกีฬาจึงเป็นกิจกรรมที่สร้างความพึงพอใจให้กับผู้เข้าร่วม ทั้งในฐานะผู้ฝึกสอนและผู้เล่นโดยปราศจากเงื่อนไข ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ (Suriyachan , C., 2013) ที่ว่า กิจกรรมกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งส่งเสริมให้ผู้เล่นได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ก่อให้เกิดความสนุกสนาน ตลอดจนสร้างเสริมความสามารถในการเคลื่อนไหวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ (Yukhantavanitchai, T., 2010) ยังได้เน้นให้เห็นความสำคัญของกีฬาในปัจจุบันว่า กีฬาได้กลายเป็นมหรรรรมระดับโลก ที่ทุกชาติทุกภาษาให้ความสนใจ และพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทั้งเพื่อการออกกำลังกาย การแข่งขัน ตลอดจนผู้ชมเสมอ

4.2 หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ทั้งสาระการเรียนรู้ และระยะเวลาที่ศึกษา ตลอดจนมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ อุปกรณ์การฝึกครบถ้วนทั้งปริมาณและคุณภาพ ที่สำคัญคือมีผู้ฝึกสอนที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านการป็นผาอย่างดี ดังที่ (Raja Syed Tengku Sulaiman, 2013) ได้กล่าวถึงวิธีการส่งเสริมให้การฝึกสอนป็นผาประสบความสำเร็จว่า สถานประกอบการควรปรับปรุงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนป็นผา อันมีหลักสูตรครูผู้สอน และเครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นต้นอย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการฝึกป็นผาอย่างคุ้มค่า และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการป็นผาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงธุรกิจและการศึกษา

1.1 พัฒนาคุณภาพของการบริการ (Service Quality) คือต้องถึงขั้น “เยี่ยมยอด” ต้องให้ลูกค้า

คือนักท่องเที่ยวชมให้ได้ว่า “Excellent Service” เพราะสิ่งนี้จะมีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งของหลักสูตรปีนผาเพื่อการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

1.2 ตระหนักและให้ความสำคัญด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ลูกค้าคือนักท่องเที่ยวพึงได้รับ และเกิดความประทับใจ ตลอดจนจัดกิจกรรมการฝึกให้สนุกสนานก่อให้เกิดความสุขตลอดเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องอนุรักษ์หน้าผาให้สวยงาม สะอาด มีความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงให้มากที่สุด

1.3 พัฒนาผู้ฝึกสอนให้มีความรู้ความสามารถ ทั้งทางด้านการปีนผา การจัดกิจกรรมการฝึก การใช้สื่อประกอบการฝึก ตลอดจนการวัดและประเมินความสามารถของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรกีฬาเพื่อการท่องเที่ยวหลากหลาย เช่น มวยไทย ดำน้ำ ตลอดจนกีฬาทางน้ำอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาพฤติกรรม ความต้องการ และปัญหาด้านการปีนผาของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ ทั้งนี้เพื่อเป็นฐานความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรการปีนผาเพื่อการท่องเที่ยวให้เหมาะสม และมีคุณภาพต่อไป

Reference

- Best, J.W. (1970). *Research in Education* (3rd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Colette, U.S. (1989). *Mock Rock, the Guide to Indoor Climbing*. New Orleans, LA: Paper Chase Press.
- International Wilderness Leadership School. (2016: 4-5). *12 Days Guide Training Certificate of Completion*. Alaska: Division of Guides & Climbing School Inc.
- Kirk, R.E. (1995). *Experimental Design: Procedures for the Behavioral Sciences* (3rd ed.). California. Books/Cole Publishing.
- Lawshe, C.H. (1975). A Quantitative Approach to Content Validity. *Personnel Psychology Publications*. 3(28), 563-575.
- Ministry of Tourism and Sports. (2013). *Rock Climbing activities Standard*. Bangkok: Division of Tourism Service Development. [in Thai].
- Ministry of Tourism and Sports. (2013). *Situation of Foreign Tourists in the Year 2011 and Trends in the year 2012*. Bangkok: Tourism Department. [in Thai].
- Raja Syed Tengku Sulaiman. (2011). *Muay Thai Tourism in Southern Thailand: An Investigation*. (Research Report). Krabi: Thipwimon Printing. [in Thai].

- Raja Syed Tengku Sulaiman. (2005). *Potentiality of Sports Tourism Resources in Phuket, Phangnga and Krabi*. (Research Report). Krabi: STS Printing Service. [in Thai].
- Raja Syed Tengku Sulaiman. (2013). *Southern Thailand: An assessment for Rock Climbing World Class Destination*. (Research Report). Krabi: Thipwimon Printing. [in Thai].
- Raja Syed Tengku Sulaiman. (2008). Thai Rock Climbing School and the New Step of Sport Tourism. In Chuabamrung, T (Editor), *Thai International Sport Tourism* (p. 321-328). Bangkok: Institute of Physical Education. [in Thai].
- Raja Syed Tengku Sulaiman. (2008). *The Sustainable Integrated Management and Administration of Soft Sports Tourism for the Andaman Cost Area* (Research Report). Krabi: STS Printing Service. [in Thai].
- Rock Climbing Tourism Intense Controlling at Railay Beach, Krabi. (2010, 29 January). *Fresh News*. P.28. [in Thai].
- Suebhait, S. (2004). *King climbers route Guide Book*. Phuket : Patong Offset Press. [in Thai].
- Suriyachan, C. (2013). *Sport Competition Management: Textbook Project on the Occasion of the 10Th Anniversary of Institute of Physical Education*. Chonburi: Institute of Physical Education. [in Thai].
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice*. New York, NY: Harcourt Brace and World.
- Yukhantavanitchai, T. (2010). *Drive Sport by Sport Marketing*. Bangkok: Two-four Printing. [in Thai].

Received : 4 June 2018

Revised : 7 September 2018

Accepted : 8 January 2019